

Opbouw tarieven BW en MO

Haarlemmermeer, IJmond en
Zuid-Kennemerland

Auteurs
Opdrachtgever
Kenmerk
Publicatiedatum

Peter Bakker en Lieset Jenneboer
gemeente Haarlem
PB/23/1695/tbwhm
november 2023
© Bureau HHM

Inhoud

1.	De gevolgde aanpak	3
1.1	Nieuwe tarieven.....	3
1.2	Reële tarieven.....	4
1.3	Onze aanpak	5
1.4	Leeswijzer	5
2.	Het kostprijsmodel.....	6
2.1	Kostprijs-elementen.....	6
2.2	(1) Maandsalaris en inschaling	9
2.3	(2) Opslagen.....	10
2.4	(3) Sociale Lasten.....	11
2.5	(4) Opslag overhead.....	11
2.6	(5) Risico-opslag	13
2.7	(6) Productiviteit/declarabiliteit	14
2.8	(7) Overige kosten	15
	Bijlage 1 Voorbeeldberekening	18

1. De gevolgde aanpak

De regio Haarlemmermeer, IJmond en Zuid-Kennemerland heeft bureau HHM gevraagd te ondersteunen bij het vaststellen van reële tarieven voor Beschermd Wonen (BW) en Maatschappelijke Opvang (MO). In dit hoofdstuk zijn de modules en onze aanpak beschreven.

1.1 Nieuwe tarieven

De regio Haarlemmermeer, IJmond en Zuid-Kennemerland is de nieuwe inkoop van Wmo BW en MO aan het voorbereiden, met als doel om zorgaanbieders per 1-1-2024 te contracteren. In dat kader is nader onderzoek nodig naar (de opbouw van) reële tarieven voor BW en MO. Concreet gaat het om de volgende modules¹ en componenten:

Module 1: Trajectbegeleiding

- 1A. Beschermd wonen thuis
- 1B. Beschermd wonen intramuraal
- 1C. Maatschappelijke opvang

Module 2: Woonbegeleiding en Veiligheid

Module 2.1: Woonbegeleiding

- 2.1A Oproepbaar
- 2.1B Gezette tijden
- 2.1C Doorlopend

Module 2.2: Veiligheid

- 2.2A Oproepbaar
- 2.2B Slapende wacht
- 2.2C Wakende wacht

Module 3: Huisvestingskosten

- 3.1 Huisvestingskosten
- 3.2 Hotelmatige kosten
- 2.2 Maaltijden

¹ Module 4 (dagbesteding en vervoer dagbesteding) valt buiten het tarievenonderzoek.

1.2 Reële tarieven

De Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB) die sinds 1-7-2017 voor de Wmo van kracht is, verplicht gemeenten bij vormen van maatschappelijke ondersteuning reële tarieven te vergoeden aan de dienstverleners die deze ondersteuning leveren. In dit wettelijk kader is een lijst opgenomen van kostprijs-elementen waarover de gemeente zich moet uitspreken bij het opstellen van tarieven. Ook schrijft de wet voor dat de gemeente bij het bepalen van die factoren rekening moet houden met de praktijk van de gecontracteerde dienstverleners. Het wettelijk kader zegt niets over de waarde per kostprijs-element en dus de tarieven. Die kunnen van gemeente tot gemeente verschillen.

De vraag ‘wanneer is een tarief reëel?’ is niet in absolute zin te beantwoorden. Het gaat meer om het maken van redelijke/reële keuzes op de verschillende kostprijs-elementen. Tarieven zijn reëel als deze zijn gebaseerd op kostprijs-elementen die worden onderbouwd op basis van een weging van de praktijk van de betreffende dienstverleners. Reële tarieven zijn herleidbare tarieven die op transparante wijze tot stand zijn gekomen. Deze moeten volgens de jurisprudentie passend zijn voor een ‘gemiddeld efficiënte’ aanbieder in de regio. Dit geeft ook ruimte aan de gemeenten om parameters mede op basis van gewenst beleid in te vullen.

De uiteindelijke keuze zal voor de ene dienstverlener meer passend zijn dan voor de andere. Streven naar consensus over tarieven is dan ook een lastige doelstelling. De gemeente moet dus zorgvuldig en transparant zijn bij de opbouw van de tarieven, daarbij helpt het als een gestructureerde aanpak wordt gevolgd.

Geen nieuw kostprijsonderzoek

Vanwege de transparantie in het proces wordt door veel gemeenten onderzoek gedaan naar de feitelijke invulling van de verschillende kostprijs-

elementen bij aanbieders in de gemeente/regio. Bureau HHM heeft in het recente verleden veel van dergelijke kostprijsonderzoeken uitgevoerd rond tarieven voor Jeugdhulp, Wmo-begeleiding, Huishoudelijke Verzorging en Beschermd Wonen. Op basis daarvan weten wij dat een dergelijk onderzoek niet doorslaggevend is in het bepalen en vaststellen van reële tarieven. Bovendien is onze ervaring dat een dergelijk onderzoek weinig nieuwe informatie en inzichten oplevert, terwijl het aanleveren van kostprijsgegevens een substantiële belasting voor de aanbieders met zich meebrengt.

Wij hebben ook gemerkt dat kostprijsonderzoek vooral inzicht geeft in de (vaak flinke) verschillen tussen aanbieders op de verschillende kostprijs-elementen. Bovendien wordt met dergelijk onderzoek de indruk gewekt dat het begrip ‘reëel’ mede op basis van die feitelijke praktijk wordt gedefinieerd. Terwijl ook na het kostprijsonderzoek de regio/gemeente zelf dient te bepalen welke parameterwaarde op elk kostprijs-element zij reëel vindt.

Mede op basis van deze ervaring hanteren wij een aanpak die begint met de keuzes van de gemeenten. Concreet gaat het dan om de productbeschrijvingen van de gemeenten, eventueel concrete uitkomsten van de eerdere kostprijsonderzoeken in de regio en elders aangevuld met informatie uit allerlei landelijke en benchmarkrapporten, dus niet op basis van eigen kostprijsonderzoek. In deze regio maken we bijvoorbeeld gebruik van het kostprijsonderzoek MO en BW van Significant (2022).

Vervolgens worden de aanbieders geconsulteerd met de vraag of de initiële keuzes van de gemeente aansluiten bij de kenmerken van de producten en de kenmerken van de regio. Dat leidt mogelijk tot aanpassingen van de initiële keuzes. Mede op basis van de reacties van aanbieders adviseert bureau HHM de regio vervolgens over de te hanteren tarieven. Uiteindelijk besluiten de gemeenten over de definitieve tarieven die bij de inkoop worden toegepast.

1.3 Onze aanpak

De volgende stappen worden doorlopen:

- Het vullen van het kostprijsmodel op basis van relevante parameters
- Bespreking van het concept kostprijsmodel met de regio
- Presentatie van de parameterwaarden tijdens een marktconsultatie met aanbieders
- Verzamelen en verwerken reacties van aanbieders
- Eventueel aanpassen van parameterwaarden op basis van de reacties
- Bespreken van de uitkomsten met de regio
- Opleveren van een rapport met een advies voor reële tarieven

De regio heeft de aanbieders aan het begin van het tariefonderzoek geïnformeerd over het onderzoek, de planning en de manier waarop aanbieders hun inbreng kunnen geven. Na de marktconsultatie hebben we in totaal 39 reacties ontvangen van 5 aanbieders. Naar aanleiding van deze reacties zijn enkele parameterwaarden aangepast. Ook hebben aanbieders gelegenheid gehad om te reageren op de productstructuur en productbeschrijvingen. Op basis van deze reacties heeft de regio besloten om de productstructuur te wijzigen. Dit heeft geleid tot nieuwe productbeschrijvingen, wat ook van invloed is geweest op enkele parameterwaarden. In deze notitie presenteren we de parameterwaarden voor deze nieuwe productbeschrijvingen.

1.4 Leeswijzer

In deze rapportage schetsen we de onderbouwing van de verschillende parameters in het kostprijsmodel. In hoofdstuk 2 lichten we eerst het kostprijsmodel toe en daarna behandelen we de waarden van de afzonderlijke kostprijselementen.

2. Het kostprijsmodel

In dit hoofdstuk schetsen we het algemene kostprijsmodel dat wordt gebruikt als basis voor de opbouw van de tarieven. Bij elke parameter (kostprijsselement) in het kostprijsmodel geven we een beknopte toelichting.

2.1 Kostprijsselementen

Om te komen tot reële tarieven hebben we gebruik gemaakt van onderstaand kostprijsmodel. De nummers bij de parameters verwijzen naar de hierna volgende paragrafen waarin we de verschillende componenten van de kostprijs toelichten en waarin we voor de verschillende producten beschrijven welke concrete keuzes wij voorstellen.

Parameter	Omschrijving
Inschaling (1)	Dit betreft de functiemix van personeel in de directe hulpverlening, als vertaling van de kwaliteitseisen voor een bepaalde dienst of product. Hierbij kan een combinatie worden gemaakt van verschillende cao's en verschillende functieniveaus.
Opslagen (2)	Hierbij gaat het om reguliere opslagen op het salaris bij de gekozen functieniveaus, zoals vakantietoeslag, eindejaarsuitkering, individuele keuzebudgetten, onregelmatigheidstoeslag, etc.
Sociale lasten (3)	Dit betreft de werkgeverslasten, zoals de verschillende verplichte verzekeringen, pensioen, etc. Deze kunnen per cao verschillen.
Overhead (4)	Hierbij gaat het om een opslag voor de kosten van de organisatie waarin het personeel dat de behandeling/ondersteuning biedt, werkzaam is. Vaak onderverdeeld in personele overhead (de kosten van overig personeel, zoals management, staf, beleid, administratie; maar ook opleidingskosten, kosten van werving en selectie en reiskosten, etc.) en de overige kosten (alle overige, materiële kosten).

Parameter	Omschrijving
Risico-opslag (5)	Ook wordt een opslag toegevoegd voor risico's. Alle overige elementen hebben betrekking op de feitelijke kostprijs; deze parameter waarborgt de continuïteit van de organisatie.
Productiviteit/ declarabiliteit (6)	Dit betreft een correctie op de kosten van een medewerker in de directe hulpverlening voor niet-productieve (niet-declarabele) uren. Vaak als het jaarlijks aantal werkbare en declarabele uren waardoor de totale jaarlijkse kosten per fte worden gedeeld. Hierin zit bijvoorbeeld een correctie voor vrije dagen, feestdagen, algemene tijd, werkoverleg, ziekteverzuim, etc.
Overige kosten voorziening (7)	Voor bepaalde vormen van zorg gelden er aanvullende kosten gekoppeld aan de voorziening. Hierbij gaat het bijvoorbeeld bij het wonen/verblijf en bij de dagbehandeling/-besteding om de kosten van de stenen (huur, onderhoud, afschrijvingen, rente, etc.) en de kosten van hotelmatige voorzieningen (schoonmaak, levensonderhoud, maaltijden, etc.). De waarde van deze component drukken we uit in een vast bedrag per dagdeel of per etmaal.

Tabel 1: Algemeen kostprijsmodel voor het sociaal domein

Een belangrijk aandachtspunt bij dit model is dat de beschreven parameterwaarden dienen als een onderlegger voor de bepaling van reële tarieven. Het zijn nadrukkelijk geen eisen/normen waaraan de zorgaanbieders zich moeten houden bij de zorglevering!

In de afbeelding op de volgende pagina is weergegeven hoe bovengenoemde elementen zich vertalen in een tarief.

KOSTPRIJSELEMENTEN

1. JAARSALARIS

1

Salaris 1 fte directe medewerker

€ xxxxx

2. OPSLAGEN

2

Opslagen:

Vakantietoeslag
Eindejaarsuitkering
Onregelmatigheidstoeslag

xx %
xx %
xx %

3. SOCIALE LASTEN

3

Sociale lasten:

Werkgeverslasten sociale verzekeringen
Pensioenbijdrage werkgever

xx %

4. OVERHEAD

4

Overhead:

Personele overhead (management, staf e.d.)
Materiële kosten overhead

xx %

5. RISICO-OPSLAG

5

Risico-opslag:

xx %

TOTALE KOSTEN PER FTE PER JAAR

€ xxxxx

6. DECLARABELE UREN

6

Aantal declarabele uren per fte:

xxxxx uur

UURTARIEF DIRECTE MEDEWERKER

€ xxx

Bij verblijf en dagbesteding

7. 'STENEN'

7

Kosten van de 'stenen' en hotelmatige voorzieningen

van de (verblijfs)setting. In termen van een bedrag
per etmaal of per dagdeel.

€ xx

2.2 (1) Maandsalaris en inschaling

De begeleiding binnen BW en MO wordt geboden door professionals met verschillende opleidingsniveaus; het aandeel van de verschillende opleidingsniveaus verschilt per product. De inschaling (de hoogte van het salaris) hangt samen met het opleidingsniveau. In tabel 2 hebben we per onderscheiden opleidingsniveau aangegeven wat het aantal jaren opleiding is. Daarnaast zijn de verschillende aanbieders in de praktijk vanuit de historie verbonden met meerdere cao's.

Tabel 3 laat zien met welke mix van schalen we hebben gerekend per opleidingsniveau. Deze indeling is gebaseerd op diverse bronnen, zoals: functieboeken, ijkfuncties uit de FWG-systematiek, vacatures en uitkomsten van marktconsultaties in andere regio's bij vergelijkbare trajecten. Naar aanleiding van de marktconsultatie is de inschaling voor MBO-3 aangepast.

Opleidingsniveau	Minimaal aantal jaren opleiding (afgesloten met diploma)
MBO-3	2-3 jaar opleiding op MBO-niveau
MBO-4	3-4 jaar opleiding op MBO-niveau
HBO	4 jaar opleiding op HBO-niveau
HBO+	4 jaar opleiding op HBO-niveau + HBO-vervolgopleiding (ca. 2 jaar)
WO	4 jaar opleiding op WO-niveau
WO+	4 jaar opleiding op WO-niveau + WO-vervolgopleiding (ca. 2 jaar)

Tabel 2: Jaren opleiding per opleidingsniveau

Cao Niveau	GGZ	Sociaal Werk
MBO 3	FWG 35 (100%)	Schaal 5 (100%)
MBO 4	FWG 40 (50%) FWG 45 (50%)	Schaal 6 (50%) schaal 7 (50%)
HBO	FWG 50 (80%) FWG 55 (20%)	Schaal 8 (80%) schaal 9 (20%)
HBO+	FWG 55 (50%) FWG 60 (50%)	Schaal 9 (20%) schaal 10 (80%)
WO	FWG 60 (50%) FWG 65 (50%)	Schaal 11 (80%) schaal 12 (20%)
WO+	FWG 65 (50%) FWG 70 (50%)	Schaal 12 (100%)

Tabel 3: Inschaling per opleidingsniveau

Module	Funciemix	Cao-mix
Module 1: Trajectbegeleiding		
1A. Beschermd wonen thuis	19% MBO4 80% HBO 1% HBO+	62% GGZ 38% Sociaal Werk
1B. Beschermd wonen intramuraal	19% MBO4 80% HBO 1% HBO+	
1C. Maatschappelijke opvang	19% MBO4 80% HBO 1% HBO+	
Module 2.1: Woonbegeleiding		
2.1A Oproepbaar	40% MBO3 60% MBO4	

Module	Funciemix	Cao-mix
2.1B Gezette tijden	50% MBO3 40% MBO4 10% HBO	62% GGZ 38% Sociaal Werk
2.1C Doorlopend	20% MBO3 60% MBO4 20% HBO	
Module 2.2: Veiligheid		
2.2A Oproepbaar	70% MBO4 30% HBO	62% GGZ 38% Sociaal Werk
2.2B Slapende wacht	10% MBO3 85% MBO4 5% HBO	
2.2C Wakende wacht	50% MBO4 50% HBO	

Tabel 4 Functie- en cao-mix

Omdat niet elke hulpverlener op de hoogste trede (periodiek) binnen de schaal wordt uitbetaald, rekenen we in de basis met 93% van het maximum van het hoogste (reguliere) salarisbedrag van de aangegeven salarisschaal² gemiddeld over heel 2024. Naar aanleiding van de reacties van de aanbieders hebben we voor de cao Sociaal Werk de arbeidsmarkttoeslag middeninkomens in de salarissen verwerkt.

² Deze waarde werd door KPMG gevonden in 2014, na een breed onderzoek bij aanbieders naar de kostprijzen van de dienstverlening die vanaf 2015 na de gemeenten is gedecentraliseerd en nadien in vele trajecten bevestigd. Dit percentage weerspiegelt bij een organisatie met een normaal personeelsverloop de verhouding tussen blijvend personeel dat jaarlijks hoger wordt ingeschaald en nieuwe medewerkers die lager ingeschaald worden.

³ Met kantooruren bedoelen we de reguliere werktijden met 0% ORT.

⁴ Het percentage ORT is berekend met het uitgangspunt dat van elke 100 uur inzet er 5 uur tijdens ORT-uren worden geleverd (2 uur op een doordeweekse avond, 2 uur zaterdags en 1 uur zondags).

2.3 (2) Opslagen

De opslagen worden rechtstreeks uit de cao's afgeleid.

Parameter	Waarden	Toelichting
Vakantie	8%	Dit is in alle cao's gelijk.
Eindejaar	8,57%	Dit is het gewogen gemiddelde voor de verschillende cao's.

Tabel 5: Uitwerking opslagen

De hoogte van opslag voor ORT is afhankelijk van de uren van de dag/week waarop medewerkers zorg moeten verlenen. In onderstaande tabel hebben we informatie daarover uit de productbeschrijvingen opgenomen en/of vertaald in een percentage. Hierbij hebben we gerekend met de aandelen van de cao's GGZ en SW conform de cao-mix uit tabel 4.

Module	(basis voor) ORT
Module 1: Trajectbegeleiding	
1A. Beschermd wonen thuis	Incidentele inzet buiten kantooruren ³ (1,9% ORT) ⁴ .
1B. Beschermd wonen intramuraal	Begeleiding tijdens kantooruren (0% ORT).
1C. Maatschappelijke opvang	Begeleiding tijdens kantooruren (0% ORT).

Module	(basis voor) ORT
Module 2.1: Woonbegeleiding	
2.1A Oproepbaar	Inzet tussen 7:00 en 23:00 uur (16,4%).
2.1B Gezette tijden	Inzet tussen 7:00 en 23:00 uur (16,4%).
2.1C Doorlopend	Inzet tussen 7:00 en 23:00 uur (16,4%).
Module 2.2: Veiligheid	
2.2A Oproepbaar	Inzet tussen 23:00 en 7:00 uur (39,2%).
2.2B Slapende wacht	Inzet tussen 23:00 en 7:00 uur (39,2%).
2.2C Wakende wacht	Inzet tussen 23:00 en 7:00 uur (39,2%).

Tabel 6: uitwerking ORT en inzet 's nachts

In de cao GGZ hebben de werknemers ook nog recht op een balansbudget ter waarde van € 500. Na weging van de verschillende cao's komt dit neer op een bedrag van €310,- per fte per jaar.

Personeel Niet In Loondienst

Vanwege de krapte op de arbeidsmarkt bij vervanging van vertrokken personeel en bij ziekteverzuim, zetten zorgaanbieders tijdelijk personeel in dat niet in loondienst (PNIL) is. Ten behoeve van de dekking van de extra uitgaven die daarmee gemoeid zijn, wordt een opslag opgenomen van 2% op de kosten van het uitvoerend personeel. Deze waarde is berekend op basis van de

aanname dat een gemiddelde aanbieder circa 9%⁵ PNIL aan het werk heeft, waarvoor de meerkosten (vanwege de BTW-plicht) 21% bedragen.

2.4 (3) Sociale Lasten

De waarde voor de opslag sociale lasten leiden we af uit de voorbeeldpercentages uit de 'Benchmark Care' van Berenschot, zoals opgenomen in de rekentool voor de tarieven voor o.a. Wmo begeleiding (versie voorlopige update 2024)⁶. Voor de GGZ deelnemers in de benchmark uit 2023 bedraagt de opslag voor sociale lasten (gebaseerd op de werkelijk betaalde sociale lasten) 26,0%. Voor Sociaal Werk wordt in de rekentool 26,0% geadviseerd (gebaseerd op de benchmark GGZ). Vanwege het grotere werkgeversaandeel in het AP-pensioen ten opzichte van de GGZ en het aanvullend recht IKB in de cao SW, hanteren wij 27,0% voor SW. Gewogen voor de cao-mix komt het opslagpercentage voor sociale lasten uit op 26,38%. Omdat de premies in 2024 iets stijgen, ronden we het percentage af op 27,0%.

Component sociale lasten	Percentage 2024
Opslag sociale lasten	27,0%

Tabel 7: Opslag sociale lasten

2.5 (4) Opslag overhead

Overhead betreft de kosten van de organisatie van waaruit de professionals werkzaam zijn. Dit is een ingewikkelde parameter die in de praktijk tot veel discussie leidt. Diverse onderzoeken laten zien dat er in de praktijk grote verschillen voorkomen. Deze verschillen, zowel tussen de verschillende bran-

⁵ Op basis van EY-Barometer Nederlandse Gezondheidszorg 2022

⁶ Voorlopige versie rekentool Wmo 2024 (begeleiding en HH) | VNG

ches als tussen vergelijkbare aanbieders binnen een bepaalde branche, omvatten een bandbreedte van soms wel tientallen procenten.

Wij zien de overhead als het geheel van functies gericht op de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces. Het primaire proces is het geheel aan diensten en voorzieningen dat door een zorgorganisatie geboden wordt aan een cliënt, om direct in de behoefte aan begeleiding, verzorging, voeding (en verpleging, behandeling, opvoeding) van de cliënt te voorzien. De definitie van overhead geldt daarmee voor alle vormen van zorg en ondersteuning. Niet alle van de volgende onderdelen die tot de overhead worden gerekend zijn van toepassing bij de betreffende Wmo-producten. Wij rekenen de overhead als vast percentage opslag op de kosten van het primaire proces (dus niet als aandeel in het totale kosten van een organisatie). De volgende onderdelen maken deel uit van de overhead:

Personele overhead

Niet-cliëntgebonden personele kosten ten behoeve van het primaire proces (leidinggevenden, hotelfuncties, terrein- en gebouwgebonden functies en overig niet-cliëntgebonden personeel). Ook de overige personeelskosten vallen hieronder. Hierbij gaat het ook om de kosten van werving en selectie, extra verzuimkosten, kosten van scholing en reiskosten. Dat zijn de rekeningen uit rubriek 423 van het Prismant schema⁷.

Overige kosten

Overige (niet personele) kosten ten behoeve van het primaire proces (voeding, hotelmatige kosten, cliënt c.q. bewoner gebonden kosten, terrein en gebouw gebonden kosten, afschrijving, huur, lease, interest en algemene

kosten (waaronder ICT, kantoorbenodigdheden, marketing, abonnementen etc.). Deze kostencomponenten lichten we hieronder nader toe.

Kosten van voeding

Totaaltelling van de materiële kosten die verband houden met de bereiding en verstrekking van maaltijden en andere voedingsproducten. In het Prismant rekeningschema zijn dit alle rekeningen uit rubriek 43. Dit heeft geen betrekking op kosten van voeding bij verblijfsfuncties, waarvoor een aparte opslag in de tarieven wordt verwerkt.

Andere hotelmatige kosten

Deze kostengroep bevat de materiële kosten die aan de hotelfunctie van de instelling kunnen worden toegerekend, met uitzondering van de kosten van voeding. In het Prismant rekeningschema is dit rubriek 44. Dit heeft geen betrekking op hotelmatige kosten bij verblijfsfuncties, waarvoor een aparte opslag in de tarieven wordt verwerkt.

Algemene kosten

Kosten van algemene aard. Denk hierbij aan: kosten voor dienstreizen, materiele kosten voor administratie en registratie, ICT, communicatiekosten, kosten algemeen beheer, zakelijke lasten en verzekeringen, kosten audiovisuele apparatuur en andere algemene kosten. In het Prismant rekening-schema zijn dit alle rekeningen uit rubriek 45.

Cliënt c.q. bewoner gebonden kosten

Dit betreft (voor zover van toepassing) o.a. kosten voor onderzoek, laboratorium, geneesmiddelen en hulpmiddelen. In het Prismant rekeningschema zijn dit alle rekeningen uit rubriek 46.

⁷ Microsoft Word - 203.25 Rekeningschema eindversie 21-09-04.doc (house-of-control.nl)

Terrein- en gebouwgebonden kosten

Het betreft hier de kosten die worden gemaakt voor onderhouden de dotaties die worden gedaan aan groot onderhoud, en de kosten voor nutsvoorzieningen: gas, elektriciteit, water. In het Prismant rekeningschema zijn dit alle rekeningen uit rubriek 47.

Afschrijvingen, huur en leasing en interest

Afschrijvingskosten en huur van vervoersmiddelen, immateriële activa, gebouwen, automatisering, financieringskosten en dotaties egalisatie. In het Prismant rekeningschema zijn dit alle kosten die vallen onder rubriek 48. Dit heeft geen betrekking op de kapitaallasten van dagbesteding en verblijf; daarvoor wordt een aparte opslag in het tarief toegevoegd.

Wij hebben ervoor gekozen om aansluiting te zoeken bij de branchegemiddelden zoals die uit benchmarkonderzoek naar voren komt. Gelet op de bovenstaande definitie gaan wij ervan uit dat voor Wmo Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang de sectorale benchmark een reële basiswaarde vormt voor het te hanteren opslagpercentage voor de overhead. Om dit te onderzoeken hebben wij de VGN/Actiz Rekentool (voorlopige update voor 2024) gebruikt. Daarin is de overhead onderverdeeld naar vijf elementen, die wij in één opslag op de kosten van uitvoerend personeel samennemen:

- Kosten van overheadpersoneel
- Inhuur/uitbesteding van overheadtaken
- Materiele overheadkosten
- Kosten voor vastgoed (niet gekoppeld aan de ondersteuning)
- Overige personele kosten

Daarbij hebben we de voorbeeldpercentages uit de 'Benchmark Care' van Berenschot, zoals opgenomen in de rekentool overgenomen en omgezet van het 'aandeel totale kosten' naar een 'opslag op primair proces'. De kosten voor

vastgoed (kantoren), waarvoor de rekentool geen voorbeeldpercentages geeft, hebben wij ingeschat op 1%. Dit omdat voor de zorggebonden locaties in het tarief separate opslagen worden gehanteerd.

Zodoende komen wij tot een waarde voor de opslag overhead van 33,3% (de rekentool gebruikt bij SW de gegevens uit de GGZ, dus deze waarden zijn gelijk). Daarnaast verhogen we de opslag overhead met 1,5% voor de dekking van de kosten voor woon-werkverkeer.

Parameter	Waarde
Opslag overhead	34,8 %

Tabel 8: Uitwerking overhead als opslag op de kosten van het direct dienstverlenend personeel

Het overheadpercentage is gebaseerd op de zorginfrastructuur van een normaal efficiënt opererende aanbieder.

Gezien de verschillen in de omvang van de overhead tussen de sectoren die blijken uit de benchmarks, zullen de percentages niet voor iedere aanbieder feitelijk kostendekkend zijn.

2.6 (5) Risico-opslag

Om de continuïteit richting cliënten en werknemers te garanderen, moet een aanbieder rekening houden met (financiële) tegenvallers. Om die tegenvallers

te kunnen opvangen, heeft een aanbieder een weerstandsvermogen⁸ nodig. Hiertoe is een opslag voor het creëren van dergelijke buffers realistisch. De hoogte van de opslag is onderwerp van discussie; er zijn geen landelijke richtlijnen voor wat hierbij reëel genoemd kan worden.

Parameter	Waarde	Toelichting
Risico-opslag	2%	Om risico's in de bedrijfsvoering op te vangen.

Tabel 9: Uitwerking risico-opslag

2.7 (6) Productiviteit/declarabiliteit

Basis voor de productiviteit is de inzet die kan worden gedeclareerd. We maken onderscheid tussen enerzijds ambulant en anderzijds verblijf omdat bij ambulant nog een correctie wordt toegepast voor reistijd naar en van de cliënt.

Aantal declarabele uren per fte

In de volgende tabel is het aantal declarabele uren per jaar afgeleid uit de bruto beschikbare aanstellingsuren (1.878) verminderd met de feest- en verlofdagen (cao-afhankelijk), ziekteverzuim en niet-cliëntgebonden uren (zoals opleiding en algemeen overleg). De laatste zijn gebaseerd verschillende benchmarks.

Ziekteverzuim

Voor de bepaling van het aantal uren ziekteverzuim maken we gebruik van Vernet verzuimcijfers (voor de GGZ) over de periode Q2 2019 tot en met Q1 2023. En van de cijfers van Sociaal Werk werkt! voor de SW. Gewogen met de

aandelen uit de cao-mix is het landelijke percentage ziekteverzuim 6,8% (128 uur per fte per jaar). De uren voor reistijd bij module 1A (trajectbegeleiding beschermd wonen thuis) zijn gebaseerd op het kostprijsonderzoek MO en BW van Significant voor de regio Haarlem (2022).

Uren per jaar	1A	1B, 1C, 2.1C, 2.2B en 2.2C	2.1A, 2.1B en 2.2A
Bruto beschikbare uren per jaar	1.878	1.878	1.878
Feestdagen	50	50	50
Verlof, incl. bovenwettelijk	220	220	220
Ziekteverzuim	128	128	128
Werkbare uren per jaar	1.480	1.480	1.480
Opleiding, intervisie	30	30	30
Algemeen overleg en administratie	50	50	50
Overig (verzorging, pauze, etc.)	50	50	50
Gemiddelde cliëntgebonden reistijd per fte	94		47
Cliëntgebonden (declarabele) uren	1.256	1.350	1.303

Tabel 10: Uitwerking declarabiliteit

⁸ Door voor een weerstandsvermogen te zorgen voorkomt een organisatie dat het meteen in financiële problemen komt bij een calamiteit. De weerstandsratio geeft aan in hoeverre een organisatie eventuele calamiteiten financieel op kan vangen.

2.8 (7) Overige kosten

Bereikbaarheid

Bij het 1A, 2.1A, 2.1B en 2.2A geldt dat 24/7 een medewerker oproepbaar is. De verschillende cao's hebben elk hun eigen compensatieregeling voor de uren tijdens een bereikbaarheidsdienst (soms in vrije tijd, soms in geld). Voor de tariefberekening vertalen we die extra uren vrije tijd in een bedrag per etmaal. We hanteren daarvoor de uitgangspunten die in de cao's zijn beschreven en wegen dit met de cao-mix. We gaan uit van een bereikbaarheid gedurende 16 uren per etmaal op ma t/m vrij en 24 uur op zaterdag en zondag, en van één medewerker op 60 cliënten waarvoor de bereikbaarheid beschikbaar is.

Intensiteit van de inzet

Module	Intensiteit
2.1 Woonbegeleiding	
2.1A Oproepbaar	Gemiddeld 1 uur per cliënt per week.
2.1B Gezette tijden	Gemiddeld 8 uur per etmaal op een groep van 24 cliënten.
2.1C Doorlopend	Gemiddeld 16 uur per etmaal op een groep van 24 cliënten.
2.2 Veiligheid	
2.2A Oproepbaar	Gemiddeld 0,5 uur per nacht op een groep van 60 cliënten.

Tabel 11: intensiteit van de inzet

Slaapwacht (module 2.2B)⁹

Voor de kosten van de slaapwacht gaan we uit van de volgende uitgangspunten:

- Eén slaapwacht op 48 cliënten
- De duur van een nachtdienst is 8 uren per etmaal (van 23-7 uur).
- Per slaapwacht met een duur van 8 uur rekenen we met een vergoeding van vier reguliere uren inzet.
- Daarnaast is per nacht gemiddeld één uur inzet noodzakelijk, met een gemiddelde ORT van 39,2%.

Kosten ruimte bij slaapwacht

Bij module 2.2B is sprake van extra kosten voor een ruimte waar de slaapwacht kan slapen. De kosten daarvan bestaan uit de volgende componenten:

- kapitaallasten
- hotelmatige voorzieningen (excl. voeding)

De kapitaallasten van deze gezamenlijke ruimte baseren we op de NHC en NIC van ZZP1 GGZ-b inclusief behandeling en exclusief dagbesteding. In de bijlage bij de NZa beleidsregel "prestatiebeschrijvingen en tarieven zorgzwaartepakketten en volledig pakket thuis 2024" (BR/REG-24123) bedragen de kapitaallasten voor dit profiel € 22,68 per dag (prijspeil 2024).

De kosten van de hotelmatige voorzieningen leiden we af uit de uitkomsten van het KPMG kostenonderzoek Wlz. We corrigeren daarbij voor de component voeding en komen daarmee uit op € 15,- per dag (prijspeil 2024).

Het totaal (€ 22,68 + € 15,- =) € 37,68 verdelen we over een groep van 48 cliënten. Per cliënt komt het tarief daarmee neer op € 0,79 per etmaal.

⁹ Zie de eerdere opmerkingen in paragraaf 2 over de opslag ORT.

Wakende wacht (module 2.2C)

Voor de kosten van de wakende wacht gaan we uit van de volgende uitgangspunten:

- Eén wakende wacht op 24 cliënten.
- De duur van een nachtdienst is 8 uren per etmaal (van 23-7 uur).
- Inzet met gemiddeld 39,2% ORT.

Huisvestingskosten (module 3.1)

De hoogte van de huisvestingskosten leiden we af uit de normatieve huisvestingscomponent (NHC) en normatieve inventariscomponent (NIC) van de GGZ-wonen profielen uit de Wlz.

We maken gebruik van de NHC en NIC voor ZZP1 en ZZP2 van de GGZ Wonen profielen als schatter van de huisvestingskosten. In de bijlage bij de NZa beleidsregel "prestatiebeschrijvingen en tarieven zorgzwaartepakketten en volledig pakket thuis 2024" (BR/REG-24123) is per zorgprofiel het bedrag voor de NHC en de NIC opgenomen. De NHC+NIC voor deze profielen (exclusief behandeling en exclusief dagbesteding) bedraagt gemiddeld € 32,37 per etmaal (prijsspeil 2024).

Hotelmatige kosten (module 3.2)

De kosten van de hotelmatige voorzieningen leiden we af uit de uitkomsten van het KPMG kostenonderzoek Wlz¹⁰. De kosten van de hotelmatige voorzieningen bestaan uit de cliënt c.q. bewonergebonden kosten, andere hotelmatige kosten en energiekosten¹¹. Voor de hotelmatige voorzieningen

gebruiken we de middelste GGZ B-profielen als basis. De hotelmatige kosten voor de profielen 3B en 4B¹² bedragen gemiddeld € 16,69 per etmaal (prijsspeil 2024).

Maaltijden (module 3.3)

De kosten van de maaltijden ontleen we aan de Nibud cijfers over de minimale kosten voor voeding per persoon (prijsspeil juli 2023). We baseren dit op de kosten voor mannen en vrouwen tussen de 14 en 69 jaar. Hieruit volgt een bedrag van € 7,99 per persoon per etmaal.

Parameter	Waarden (prijsspeil 2024)	Toelichting
3.1 Huisvestingskosten	€ 32,37 per etmaal	Gebaseerd op NHC/NIC.
3.2 Hotelmatige kosten	€ 16,69 per etmaal	Gebaseerd op onderzoek naar deze kosten in de Wlz.
3.3 Maaltijden	€ 7,99 per etmaal	Gebaseerd op Nibud.

Tabel 12: overzicht overige kosten module 3

Reiskosten dienstreizen

Bij modules 1A, 2.1A, 2.1B en 2.2A is er sprake van reistijd naar de cliënten op locatie. De kosten daarvan voegen we als aparte component toe aan de

¹⁰ KPMG (2018). Kostenonderzoek langdurige zorg.

¹¹ Dit betreft de kosten die geboekt worden in de rubrieken 44 (andere hotelmatige kosten) en rubriek 46 (cliënt c.q. bewonergebonden kosten) inclusief energiekosten (473), exclusief onderhoudskosten (471) en exclusief dotaties voorzieningen groot onderhoud (472) van het Prismant rekeningschema voor zorginstellingen.

¹² De GGZ-wonen profielen 1 en 2 corresponderen met de 'oude' GGZ ZZP's 3 en 4.

tarieven. De kosten voor module 1A zijn berekend met de volgende uitgangspunten per fte:

- 9 reisbewegingen per week,
- 42 werkbare weken per jaar,
- gemiddelde afstand per reisbeweging is 5 km,
- vergoeding van € 0,36 per km.

De totale kosten per fte komen daarmee uit op € 680,40 per jaar. Voor de andere 3 modules rekenen we met de helft van dit bedrag omdat er minder frequent gereisd wordt door de begeleider.

In de bijlage 1 zijn van enkele modules een voorbeeldberekening opgenomen.

Bijlage 1 Voorbeeldberekening

Opbouw tarieven BW en MO Haarlemmermeer, IJmond en Zuid-Kennemerland

1C Beschermd Wonen intramuraal

1C Beschermd Wonen intramuraal	Waarden	Berekening
Max maandsalaris opleidingsmix		€ 4.421
Inschaling als % van max	93%	€ 49.341
ORT	n.v.t.	
Vakantiegeld	8%	€ 3.947
Eindejaarsuitkering	8,57%	€ 4.229
Balansbudget GGZ 62%	€ 310	€ 310
Bruto loonkosten		€ 57.828
Sociale lasten	27,0%	€ 15.613
Bruto loonkosten incl. werkgeverslasten		€ 73.441
PNIL	2%	€ 1.469
Bruto loonkosten incl. werkgeverslasten & PNIL		€ 74.910
Opslag overhead (+dekking woon-werkverkeer)	34,8%	€ 26.069
Risico-opslag	2%	€ 2.020
Totale kosten per jaar		€ 102.998
Declarabele uren		1.350
Uurtarief prijspeil 2024		€ 76,29

2.1A Woonbegeleiding - Oproepbaar

2.1A Oproepbaar	Waarden	Berekening
Max maandsalaris opleidingsmix		€ 3.729
Inschaling als % van max	93%	€ 41.613
ORT	16,4%	€ 6.821
Vakantiegeld	8%	€ 3.329
Eindejaarsuitkering	8,57%	€ 3.567
Balansbudget GGZ 62%	€ 310	€ 310
Bruto loonkosten		€ 55.640
Sociale lasten	27,0%	€ 15.23
Bruto loonkosten incl. werkgeverslasten		€ 70.663
PNIL	2%	€ 1.413
Bruto loonkosten incl. werkgeverslasten & PNIL		€ 72.076
Opslag overhead (+dekking woon-werkverkeer)	34,8%	€ 25.082
Risico-opslag	2%	€ 1.943
Reiskosten dienstreizen	€ 680,40 / 2	€ 320
Totale kosten per jaar		€ 99.442
Declarabele uren		1.303
Uurtarief prijspeil 2024		€ 76,32
Intensiteit per etmaal	0,14 uur (1 uur per week)	
Bereikbaarheid per cliënt per etmaal (1 op 60)		€ 2,47
Tarief per etmaal 2024		€ 13,37

2.2C Veiligheid - Wakende Wacht

2.2C Veiligheid	Waarden	Berekening
Max maandsalaris opleidingsmix		€ 4.206
Inschaling als % van max	93%	€ 46.937
ORT	39,2%	€ 18.399
Vakantiegeld	8%	€ 3.755
Eindejaarsuitkering	8,57%	€ 4.023
Balansbudget GGZ 62%	€ 310	€ 310
Bruto loonkosten		€ 73.424
Sociale lasten	27,0%	€ 19.824
Bruto loonkosten incl. werkgeverslasten		€ 93.248
PNIL	2%	€ 1.865
Bruto loonkosten incl. werkgeverslasten & PNIL		€ 95.113
Opslag overhead (+dekking woon-werkverkeer)	34,8%	€ 33.099
Risico-opslag	2%	€ 2.564
Totale kosten per jaar		€ 130.777
Declarabele uren		1.350
Uurtarief prijspeil 2024		€ 96,87
Groepsgrootte	24	
Intensiteit per etmaal	8 uur op een groep van 24	
Tarief per etmaal 2024		€ 32,29